

8 | DEBAT

Krig mod resistente bakterier på tværs af grænserne

MRSA-udfordringerne skal løftes internationalt.

LANDBRUG

STEEN LOMBERG OG CLAUS FERTIN,
LEDENDE OVERLÆGE, MIKROBIOLOGI MIDT-VEST,
HOSPITALSENHED MIDT OG DIREKTØR I VIDENCENTER
FOR SVINEPRODUKTION

I EN TID, HVOR historierne i medierne efterlader det indtryk, at svineproduktionen i Danmark på grund af resistente bakterier er en tikkende bombe under hele den danske folkesundhed, er det på tide at løfte blikket og kigge ud over landets grænser. Resistente bakterier er en alvorlig trussel mod hele klodens befolkning. I nogle af Europas sydlige lande er mere end halvdelen af stafylokokkerne resistente over for de almindeligt anvendte antibiotika. I Danmark er det kun knap 2 procent. Det kan vi takke vores restriktive antibiotikapolitik og høje hygiejne på hospitalerne for.

Men selvom vi i Danmark blandt andet har sænket antibiotikaforbruget i svineproduktionen betragteligt for at bremse udbredelsen af resistens, må vi konstatere, at resistens også er et voksende problem i Danmark. Det drejer sig ikke kun om den tredjedel af MRSA, som er af typen CC398 og overvejende er knyttet til svin, men også hovedparten af MRSA, som er mange andre typer uden forbindelse til husdyr.

Der er intet, der tyder på, at MRSA har givet anledning til nye typer stafylokok-infektioner. Ser man på statistikken fra 1960 og frem til nu, har der været en jævn stigning i antallet af registrerede blodforgiftninger med stafylokokker. Vi må formode, at siden mennesket for tusinder af år siden begyndte at leve tæt sammen med dyrene, er der hele tiden sket en udveksling af mikroorganismer mellem husdyrene og mennesket. Det er næppe første gang, stafylokokker er udvekslet mellem svinet og mennesket.

Den danske svineproduktion har et ansvar for at bremse udbredelsen af blandt andet MRSA CC398, og vi skal have endnu mere fokus på at nedbringe antibiotikaforbruget. Antibiotikaforbruget kan være en af årsagerne til en del af resistensproblematikken, som vi kæmper imod i dag. I en globaliseret

verden er det dog ikke nok, at vi kun i Danmark har fokus på at minimere udbredelsen af resistente bakterier. Vi lever ikke på en isoleret ø, hvor vi kan holde vores egen stien. For så længe mennesker,

Vi lever ikke på en isoleret ø

dyr og varer rejser på tværs af landegrænser, vil vi have et massivt pres af resistente bakterier fra resten af verden.

I LØBET AF DET seneste halve år har en arbejdsgruppe bestående af læger, dyrlæger, myndigheder, forskere og landbruget udarbejdet en status på MRSA CC398 i Danmark samt en række anbefalinger til mulige løsninger. Og det er netop i fællesskab, vi ikke bare skal erkende udfordringerne, men også søge løsningerne. Fælles er arbejdsgruppens forståelse af, at MRSA CC398 ikke kan udryddes i Danmark, og at vi har brug for en indsats for at nedbringe antibiotikaforbruget både til mennesker og dyr. Mest vigtigt er dog, at MRSA-udfordringerne skal løftes internationalt. Det kan i første omgang være i EU-regi, da de fleste andre EU-lande har væsentlig større udfordringer med resistente stafylokokker end Danmark. Helt konkret bør en række lande i Europa tage ved lære af Danmark og nedsætte antibiotikaforbruget både humant og veterinært.

Den resistente stafylokok MRSA CC398 er en stor udfordring i den danske svineproduktion. Men mediedebattens dommedagsbillede giver ikke et virkelighedstro billede af den egentlige sundhedstrussel, som denne gruppe af resistente bakterier udgør. Vi har indtil videre set fem dødsfald af MRSA CC398 over de seneste tre år. Det er fem for mange, men i samme treårige periode er mere end 1.000 mennesker døde af helt almindelige stafylokokker. Hvis man er meget syg og svækket i forvejen, er det meget alvorligt at få en blodforgiftning med stafylokokker. Dette uanset om der er tale om resistente eller penicillinfølsomme bakterier.

Svineproducenterne under Landbrug & Fødevarer har netop besluttet at halvere brugen af det vigtige antibiotikum tetracyclin inden udgangen af 2015. Det er et markant skridt, som andre lande bør følge. Derudover foreslår den danske MRSA-arbejdsgruppe, at den nuværende Gultkort-ordning, der regulerer antibiotikaforbruget i svineproduktionen, i fremtiden skal have fokus på at flytte forbruget til præparater, der ikke bruges til behandling af mennesker.

Vi kan kæmpe herfra og til dommedag for at udrydde MRSA-bakterier, men vi vil ikke have en chance for at opnå succes, før andre lande også får øjnene op for udfordringerne. Danmark er i forvejen forrest på en række parametre. Vi tager også gerne førertrøjen på MRSA-området, men politikerne på Christiansborg og i Bruxelles skal hjælpe, så det bliver en fælles europæisk indsats.